

Malliratkaisut asbestipurkutöihin

Yleistä asbestipurkutöistä ja niihin liittyvistä ongelmista

Asbesti aiheuttaa edelleen työperäisiä sairauksia ja ennenaikaisia kuolemia, vaikka sen uusiokäyttö kiellettiin jo vuonna 1994. Asbestisairauksia on todettu myös asbesti-kiellon jälkeen työuransa aloittaneilla, mikä osoittaa, että asbestille altistutaan edelleen suojausmateriaalista huolimatta. Asbestipurkutöiden malliratkaisuja noudattamalla altistumista voidaan vähentää ja sairastumiset estää.

Ratkaisuja asbestipurkutöiden ongelmiin on malliratkaisuissa ja tutkimushankkeen loppuraportissa. Muuta ajankohtaista tietoa asbestista on koottu Kemikaalit ja työ-altistumistietosivustolle.

Malliratkaisut:

- Osastoinnin rakenne ja alipaine
- Osastoinnin ilmanvaihto
- Tarkistuslista turvalliseen asbestipurkutöihin osastointimenetelmällä
- Puhdistilamittaus
- Hengityksensuojainten tiiviystestit

Lisätietoa:

- Asbestipurkutöiden turvallisuuden kehittämishankkeen loppuraportti (Linnainmaa ym. 2019); www.julkari.fi/handle/10024/138158
- Kemikaalit ja työ: Asbesti www.ttl.fi/kemikaalit-ja-tyo/asbesti/

Tausta

Entistä tiukemmat asbestipurkutöitä koskevat laki (684/2015) ja asetus (798/2015) tulivat voimaan vuoden 2016 alussa. Asetuksen tulkinta-ohjeet ja niissä vaadittavat seurantamittaukset ovat kuitenkin osin puutteellisia ja kaipaavat tarkentamista, jotta työntekijät ja purku-kohteen lähistöllä olevat ihmiset eivät altistuisi asbestille.

Tutkimuksessa "Asbestipurkutöiden turvallisuuden ja siihen liittyvien testaus- ja mittaustoimintojen kehittäminen" luotiin loppuraportin lisäksi malliratkaisuja, joiden avulla työntekijöiden ja muiden ihmisten asbesti-altistuminen voidaan ennaltaehkäistä.

Lainsäädännön mukaan ennen vuotta 1994 rakennetuissa taloissa ei saa purkaa mitään ilman kattavaa asbestikartoitusta. Kartoituksen tekijän on oltava syvästi perehtynyt asbestiin, sen esiintymiseen ja rakenteiden purkamiseen. Puutteellisen asbestikartoituksen takia ihmiset voivat altistua asbestille tietämättään. Kartoitus kannattaa teettää sertifioitulla AHA- tai rakennusterveysasiantuntijalla.

Asbestipurkutöihin liittyviä ongelmia

Rakennetussa ympäristössämme on edelleen paljon asbestimateriaaleja, joita puretaan korjausrakentamisen yhteydessä. Asbestipurkutöiden kohde yleensä osastoidaan ja alipaineistetaan kuitujen leviämisen estämiseksi. Osastoinnin riittävä alipaine on helposti saavutettavissa, jos osastointi on oikein rakennettu, mutta ilmanvaihtuvuudessa ja -jaossa on usein puutteita. Pelkkä alipaineen seuranta ei riitä, vaan myös ilman riittävä huuhteluvaikutus osastoinnin kaikissa osissa tulee varmistaa.

Tutkimuksessa havaittiin myös, että työntekijöiden hengityksensuojaimien tiiviyydessä on usein puutteita. Sen takia suojanaamarin istuvuus asbestipurkajien kasvoille tulee varmistaa ennen purkutöitä ja tiiviystestauksen tulee olla yleinen toimintatapa kaikille purkajille.